

Dolors Miquel poeta

“El món literari és un gran súper”

EL GUANT DE PLÀSTIC ROSA
Dolors Miquel

Premi Ausiàs March de Gandia
Editorial: Edicions 62
Barcelona, 2017
Pàgines: 72
Preu: 15 euros

M' enfilo al tren cap a Torredembarra on s'ha instal·lat la poeta Dolors Miquel (Lleida, 1960), una mica per casualitat. Arran de mar, encara sense la turistada que tant canviarà el paisatge, fem un vermutet i parlem d'*El guant de plàstic rosa*, el poemari amb què va guanyar l'Ausiàs March de Gandia. Un llibre potent amb homes podrint-se a l'aigüera, cucs descolorint somriures i altres profunditats sobre la mort i el desamor.

Encara que parli de la mort, sembla un llibre molt viscut. Com l'has engendrat?

M'ha costat deu anys i escaig. Ni els elefants triguen tant a parir! Ha estat difícil perquè és diferent dels altres, però això sempre em passa. Hi ha hagut períodes que l'he hagut de deixar perquè era un tema que em costava molt. Al final, a mi m'ha servit escriure'l per entendre'm i entendre'ns. Espero que serveixi a la gent, sinó sempre va bé per apuntalar una taula. Bé, és broma, mai no s'hauria d'apuntalar una taula amb un llibre.

I per què la mort? Que no resultava que era un tema tabú en la nostra societat?

La meua àvia universitària tenia molta por de la mort. Des de petita era un tema molt present al meu imaginari. Vaig decidir escriure i llegir molt sobre el tema i vaig acabar descobrint moltes coses.

També hi ha un motiu que et toca més íntimament.

Se m'havia mort tota la família.

No és un detall.

No, és clar, i alhora vaig deixar una relació amb una persona molt tòxica. Aquests són els dos temes que estan units en el llibre.

És un viatge dolorós.

He hagut de superar moltes coses meves. La putrefacció me feia molta mania. Llegir-ho, veure-la, em deixava feta caldo. Quan començava a llegir la manera com

acabem... I al damunt sempre aquesta sensació de no acabar d'entendre la humanitat, aquest cop encara més exagerada. Com pensem i vivim? No entenc com no som més conscients de la nostra fragilitat i de la nostra inconsistència. El poema amb què tanco el llibre és això.

“Coses que són com tu se't mostraran des-carnades [...] Creuràs que cap realitat ha existit, entindràs que Tu tampoc has existit.”

Hi ha un *desexistir* que es barreja amb el *desexistir* de la pròpia natura. Fa temps me van fer fer una narració i vaig fer-la sobre com estàs posada sobre un munt de runes. Si penséssim els cataclismes i els canvis de la natura que ha viscut el planeta ens sorprendríem. La nostra vida és lenta, com la de les flors, però, per a la muntanya la nostra vida és un segon i formem part de la natura que és un ésser viu que canvia constantment. Tot canvia, però la nostra vida és molt lenta per veure cap canvi.

Sí que notem els canvis en les relacions, és clar. L'altra qüestió fonamental del llibre és una altra mort, la del desamor.

Sí, hi ha la lectura paral·lela del fet que et desenganxes d'algú i el procés que has de passar per superar-ho. Es nota l'evolució des de la ràbia, present en els poemes més antics, els primers del llibre. Està molt bé, perquè, qui escriu amb ràbia? Per què hem d'escriure com volen els homes i els crítics o les dones que segueixen aquesta tradició? Veig falta de llibertat arreu i també molts intents de ser determinats autors, però per ser el Rilke potser has de tenir princeses. Hi ha moltes males còpies. Encara que no vull que se'm malinterpreti. Ara estic parlant d'una minoria. El vuitanta per cent, em sembla fantàstic.

He trobat que la reflexió que fas de la mort és molt física, per dir-ne d'alguna manera. Tinc la impressió que parles molt del cos i poc de l'ànima.

Perquè l'ànima no es mor. Està en tot el llibre, l'ànima. Hi ha una reflexió sobre les diferents maneres d'acarar la mort en la nostra cultura i en les altres. Pensa que els rituals de la mort són un fet cultural i això et fa preguntar-te sobre fins a quin punt exagerem en això de la construcció del jo. Tant de jo, ja em té fregida! No sé si en sortirem mai. El proper llibre serà sobre l'amor. Tinc ganes de canviar de tema. Fa que parlo de la mort i de mi mateixa tant de temps, que estic ben cansada de mi.

Però diries que és un llibre espiritual?

Crec que l'espiritualitat hi és en tot. Al llibre totes les coses tenen esperit i els sofàs treuen branques de pi. És una visió animista. En certa manera el cos és la cosa que ens deixa, però hi ha alguna cosa més. Les religions han donat respostes interessants i imaginatives sobre aquesta qüestió.

La conclusió a què arribem és que ens hem de relativitzar una mica més.

Sí, quan vaig tenir hipertiroïdisme em vaig adonar que depenia d'una hormona. “Soc una hormona, sense l'hormona no soc”, em vaig dir. Si el desproveeixes del que és, què queda del jo? N'estic fins al més enllà del jo i de l'altre. Però en

aquest llibre és evident que qui se'n va és el jo.

L'havies de matar.

No, llençar-lo per l'aigüera.

Sí, la imatge que utilitzes al llibre d'un home podrint-se a l'aigüera és molt bona... Però tornem a aquesta idea del jo. Per què li tens tanta mania?

Aquest és un segle molt egotista. La literatura s'ha convertit en una marca. M'agradaria que tornéssim a l'anonimat. Ara cada autor és com una marca de patates fregides i el món literari és un gran súper de marques. Hi ha marques que tenen més espai, que es potencien amb promocions, i d'altres que són en un racó per a qui les compra. Jo crec que soc d'aquestes últimes. Vivim en una societat molt manipulada, i tot és un imperi del jo.

Però tu hi jugues força. Per exemple, ets molt activa a les xarxes socials.

Duc una vida molt solitària i estic tot el dia mirant coses. Abans no ho podia compartir i, ara, amb les xarxes, sí que puc. El perill que tenen les xarxes és que pots opinar i és bastant fastigós perquè la gent interpreta el que li dona la gana i et pots crear molts problemets, però és com l'energia nuclear, té coses bones i dolen-

tes. Quan hi entro, no ho faig per magnificar-me.

Al llibre també hi ha una reivindicació de la natura i del món animal.

Sense natura no existim. Defensar-la és defensar la vida. Soc molt ecologista. És la preocupació més gran que tinc i això passa al davant de tot, de l'independentisme i de les reformes socials. El que proposa l'ecologisme és una reforma molt bèstia.

Què simbolitza el guant rosa de plàstic?

El món femení. Els poemes masculins, a part dels temes típics, fan sortir la seva simbologia: cavalls, màquines, guerres..., però el món femení fa tot just seixanta anys que va creant els seus símbols. Hi ha una introducció dels espais privats femenins al discurs literari. El guant també ens remet a la protecció i a l'aïllament. De la mort no en sabem res, només el tema del cos, hi hem d'entrar amb guants que ens permeten tocar sense tocar, no hi acaba d'haver una comunió. Si tens una persona que s'està començant a podrir a casa teva, el guant també és necessari. No és el guant d'una damisel·la del Carner.

Dolors Miquel
ha publicat un nou
llibre de poemes
JUDIT FERNÁNDEZ

“Vivim en una societat molt manipulada”

Dimensions

¿Quant és zero multiplicat per infinit? ¿l amor multiplicat per zero? ¿l mort dividida per infinit? ¿Quants som tu i jo multiplicats per tu i jo? ¿Quant és la vida més u? ¿Quants som tu menys jo? Ho intentis com ho intentis, si obres la porta, mai obres la porta. És el llenguatge qui l'obre per tu. Jo només entro. No hi ha cap porta. És com la mà. És tot. No existeix la mà. És una paraula com un senyalador de camins i fronteres. Jo només entro. L'instant finit del meu infinit entra en tu. Quan tu no hi ets. En aquesta manera teva de no ser-hi. En aquesta manera teva infinita de no ser-hi. Tu no ho intentis. Aquí no hi ets. Els matemàtics encara no s'han creat. El cel va ple d'àngels. Regna l'estómac. Res de cervells. Segurament demà neva. El dia no té finestra.

Poema inclòs al llibre 'El guant de plàstic rosa'

De vegades, per suportar la vida pública també t'has de protegir i no amb guants de plàstic sinó amb cuirasses. Com vas viure la polèmica causada per haver llegit 'Mare Nostra' a l'Ajuntament de Barcelona, l'any passat, amb l'Alberto Fernández Díaz marxant tot indignat?

No em va agradar gens perquè es creen imatges de tu en què ni tan sols t'hi reconeixes. Milers de persones m'insultaven, a mi i a la meua poesia. Quan escrius, has de tenir confiança en tu mateix i me l'havien presa. Notava que naufragava i aquí va ser molt important el suport dels meus amics de veritat. Jo mai no m'he sentit gran cosa, només quan escric em sento meravellosa. Em van deixar l'autoestima per terra. Però també en vaig aprendre molt. Del que em passa de dolent, intento treure'n la part positiva.

Si més no, ara parles de la Dolors Miquel i la gent sap qui és.

Sí, però això en què em pot ajudar? Quan no era tan coneguda com ara, sempre, més o menys, hi havia qui em cridava i ja estava contenta. Estar tant en primera plana genera moltes enveges i hi ha molta maldat. Van cap a tu com si fossis un objectiu militar. *